

Spis treści

Wstęp	11
1. Globalna konwergencja rozwiązań w obszarze ładu korporacyjnego	21
1.1. Definicje, modele i mechanizmy ładu korporacyjnego	21
1.1.1. Wybrane definicje ładu korporacyjnego	21
1.1.2. Typologia modeli ładu korporacyjnego	24
1.1.3. Mechanizmy ładu korporacyjnego	29
1.2. Skandale finansowe z początku XXI wieku jako determinanty globalnych zmian standardów ładu korporacyjnego	31
1.2.1. Ustawa Sarbanesa-Oxleya jako impuls globalnych zmian standardów ładu korporacyjnego	31
1.2.2. Kluczowe europejskie inicjatywy legislacyjne na rzecz doskonalenia standardów ładu korporacyjnego	36
1.2.3. Implementacja nowych standardów ładu korporacyjnego w krajach Unii Europejskiej na przykładzie Polski	39
1.3. Zakres informacji ujawnianych przez spółki w otwartym i zamkniętym modelu ładu korporacyjnego	48
1.4. Główne przesłanki konwergencji standardów ładu korporacyjnego	52
1.5. Podsumowanie	56
2. System kontroli nad sprawozdawczością finansową – rola i znaczenie mechanizmów ładu korporacyjnego	59
2.1. Istota oraz elementy systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową	59
2.1.1. Elementy systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową w świetle wyników dotychczasowych badań	59
2.1.2. Wykorzystanie elementów systemu zarządzania oraz mechanizmów ładu korporacyjnego w ramach systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową	62
2.2. Wytyczne o charakterze legislacyjnym oraz środowiskowym dotyczące systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową	71
2.2.1. Zintegrowana struktura ramowa kontroli wewnętrznej (COSO)	72
2.2.2. Wymagania wynikające z ustawy Sarbanesa-Oxleya dotyczące systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową	75
2.2.3. Brytyjskie wytyczne dotyczące systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, w tym systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową	77
2.2.4. Wytyczne Unii Europejskiej dotyczące systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową na przykładzie Polski i Niemiec	81
2.3. Kluczowe mechanizmy wewnętrzne i zewnętrzne ładu korporacyjnego jako elementy systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową	83
2.3.1. Integracja mechanizmów ładu korporacyjnego w ramach systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową	83

8 Spis treści

2.3.2.	Nadzór nad systemem rachunkowości realizowany przez rady nadzorcze	87
2.3.3.	Monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej przez komitety audytu	92
2.3.4.	Audyt wewnętrzny i finansowy systemu rachunkowości	100
2.4.	Podsumowanie	109
3.	System kontroli nad sprawozdawczością finansową jako szczególny obszar ujawnień w raporcie zarządu	113
3.1.	Ujawnianie informacji w raporcie zarządu w świetle wybranych teorii	113
3.1.1.	Teoria agencji oraz teoria służebności	113
3.1.2.	Teoria interesariuszy	118
3.1.3.	Teoria sygnalizacji	120
3.2.	Kluczowe międzynarodowe inicjatywy legislacyjne i środowiskowe dotyczące prezentacji informacji w raporcie zarządu a praktyka sprawozdawcza w tym obszarze	123
3.2.1.	Międzynarodowe dobre praktyki dotyczące sporządzania raportu zarządu	123
3.2.2.	Ramy regulacyjne sporządzania raportu zarządu oraz wytyczne dotyczące oświadczenia na temat ładu korporacyjnego	128
3.2.3.	Praktyka ujawniania informacji w raportach zarządu w świetle wyników wybranych badań empirycznych prowadzonych w Polsce	131
3.3.	Ujawnienia na temat systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową prezentowane w raportach zarządu jako przedmiot badań empirycznych prowadzonych za granicą	136
3.4.	Zakres ujawnień na temat systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową prezentowanych w raportach zarządu spółek publicznych w zamkniętym modelu ładu korporacyjnego – wyniki dotychczasowych badań własnych	151
3.5.	Podsumowanie	156
4.	Zakres ujawnień na temat systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową w raportach zarządu polskich i niemieckich spółek publicznych – wyniki badania empirycznego	159
4.1.	Cel badania, pytania badawcze, grupa i metoda badawcza	159
4.2.	Cele systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową w praktyce polskich i niemieckich spółek publicznych – wyniki badania	162
4.3.	System kontroli nad sprawozdawczością finansową prezentowany w raportach zarządu polskich i niemieckich spółek publicznych – wyniki badania	170
4.4.	Dyskusja na temat wyników oraz ograniczenia badania	190
5.	Mechanizmy ładu korporacyjnego jako determinanty zakresu ujawnień na temat systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową prezentowanych w raportach zarządu spółek polskich i niemieckich – wyniki badania empirycznego	195
5.1.	Cel badania oraz hipotezy badawcze	195
5.2.	Organizacja badania	208
5.3.	Zakres ujawnień na temat systemu kontroli nad sprawozdawczością finansową prezentowanych w raportach zarządu polskich i niemieckich spółek publicznych a mechanizmy ładu korporacyjnego – wyniki badań	212
5.3.1.	Statystyki opisowe	212
5.3.2.	Wyniki analizy regresji	217
5.4.	Dyskusja na temat wyników oraz ograniczenia badania	226

Zakończenie	231
Bibliografia	239
Załączniki	259
Abstract	265
Spis rysunków	269
Spis tabel	271
Od Redakcji	273